

**Nærøyfjorden
verneområdestyre**

Postadresse

Nærøyfjorden verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse

Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt

Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3134

fmv/post@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/naroyfjorden

AURLAND KOMMUNE
Vangen 1
5745 AURLAND

Sakshandsamar Jorunn Vallestad

Vår ref. 2021/6325-0 432.2

Dykkar ref.

Dato 27.04.2021

Saksframlegg - Nærøyfjorden landskapsvernområde - Hallinggrovi - mellombels flaumsikring

Sender vedlagt saksprotokoll med saksframlegg frå Nærøyfjorden verneområdestyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28 - 29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Trygve Skjerdal
Nærøyfjorden verneområdestyre

Jorunn Ospedal Vallestad
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvaltaren i Vestland
SNO Aurland
NVE

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nærøyfjorden verneområdestyre	33/21	26.04.2021

Saksframlegg - Nærøyfjorden landskapsvernområde - Hallinggrovi - mellombels flaumsikring

Innstilling frå forvaltar

Nærøyfjorden verneområdestyre gir Aurland kommune løyve til å bruke gravemaskin for å justere elveløpet i Hallinggrovi i Nærøydalen. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde, § 3, punkt 1.3 g) og naturmangfaldlova § 48.

Løyve er gjeve med fylgjande vilkår:

- Omfanget av arbeidet med graving og masseflytting skal avgrensast til det som er strengt naudsynt.
- Køyringa skal skje langs trase avmerkt på kart i saka, og slik at den er mest mogleg skånsam for naturmiljøet, og set minst mogleg spor i terrenget.
- Gravinga i elveløpet skal utførast slik at minst mogleg finmasse blir virvla opp og ført med elveløpet ned til Nærøydalselvi.
- Arbeidet skal gjennomførast innan 15. juni 2021.

Saksprotokoll i Nærøyfjorden verneområdestyre - 26.04.2021

Handsaming i møte

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Vedtak

Nærøyfjorden verneområdestyre gir Aurland kommune løyve til å bruke gravemaskin for å justere elveløpet i Hallinggrovi i Nærøydalen. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde, § 3, punkt 1.3 g) og naturmangfaldlova § 48.

Løyve er gjeve med fylgjande vilkår:

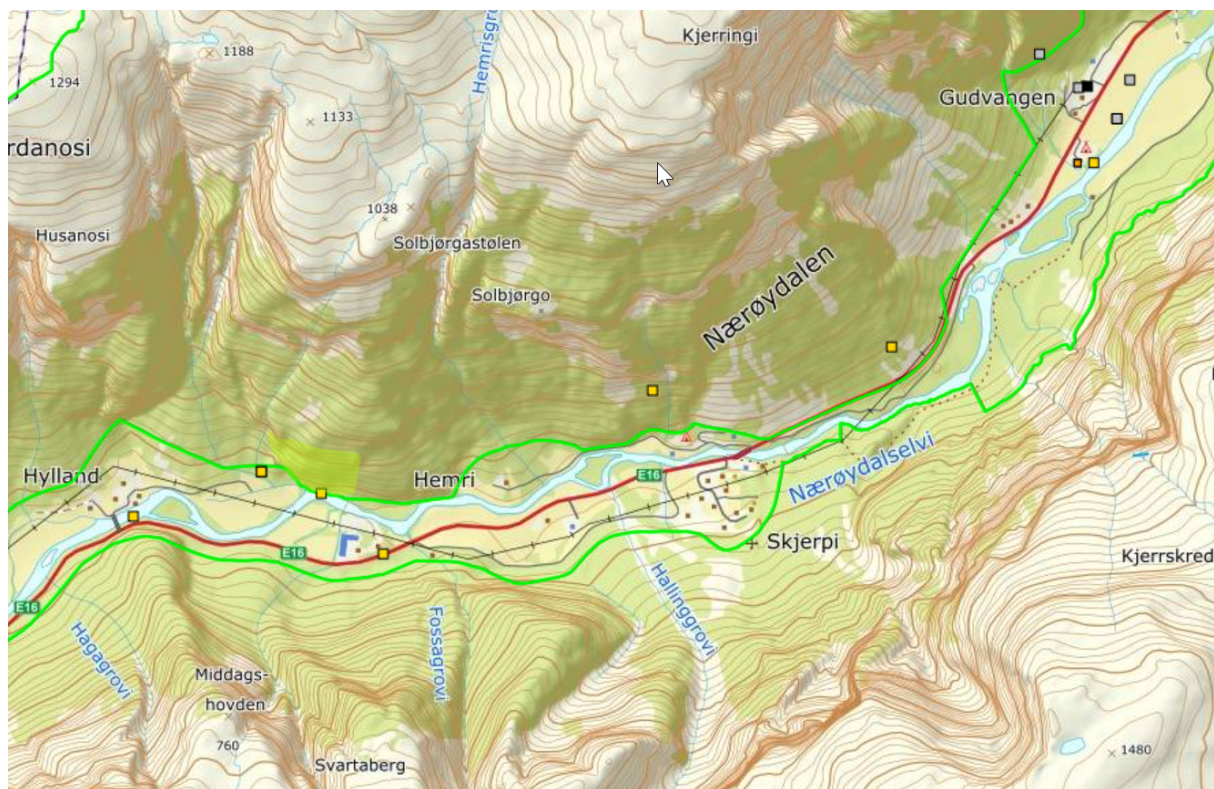
- Omfanget av arbeidet med graving og masseflytting skal avgrensast til det som er strengt naudsynt.

- Køyringa skal skje langs trase avmerkt på kart i saka, og slik at den er mest mogleg skånsam for naturmiljøet, og set minst mogleg spor i terrenget.
- Gravinga i elveløpet skal utførast slik at minst mogleg finmasse blir virvla opp og ført med elveløpet ned til Nærøydalselvi.
- Arbeidet skal gjennomførast innan 15. juni 2021.

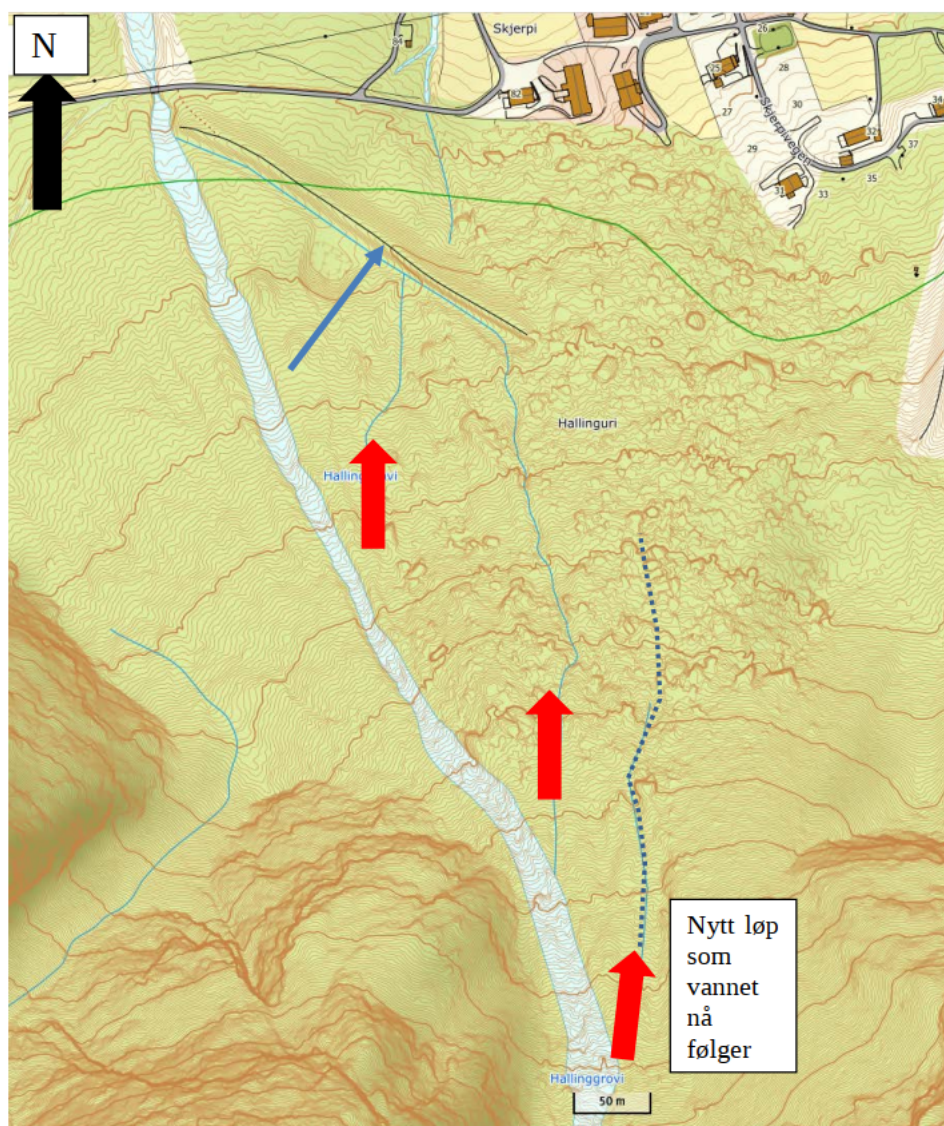
Saksopplysningar

Hallinggrovi er ei sideelv til Nærøydalselvi som kjem ned på sørsida av Nærøydalen, rett vest for busetnaden på Skjerpi. Ned til ca høgdekote 70 renn den i Nærøyfjorden landskapsvernområde (figur 1).

Figur 1. Hallinggrovi i Nærøydalen.

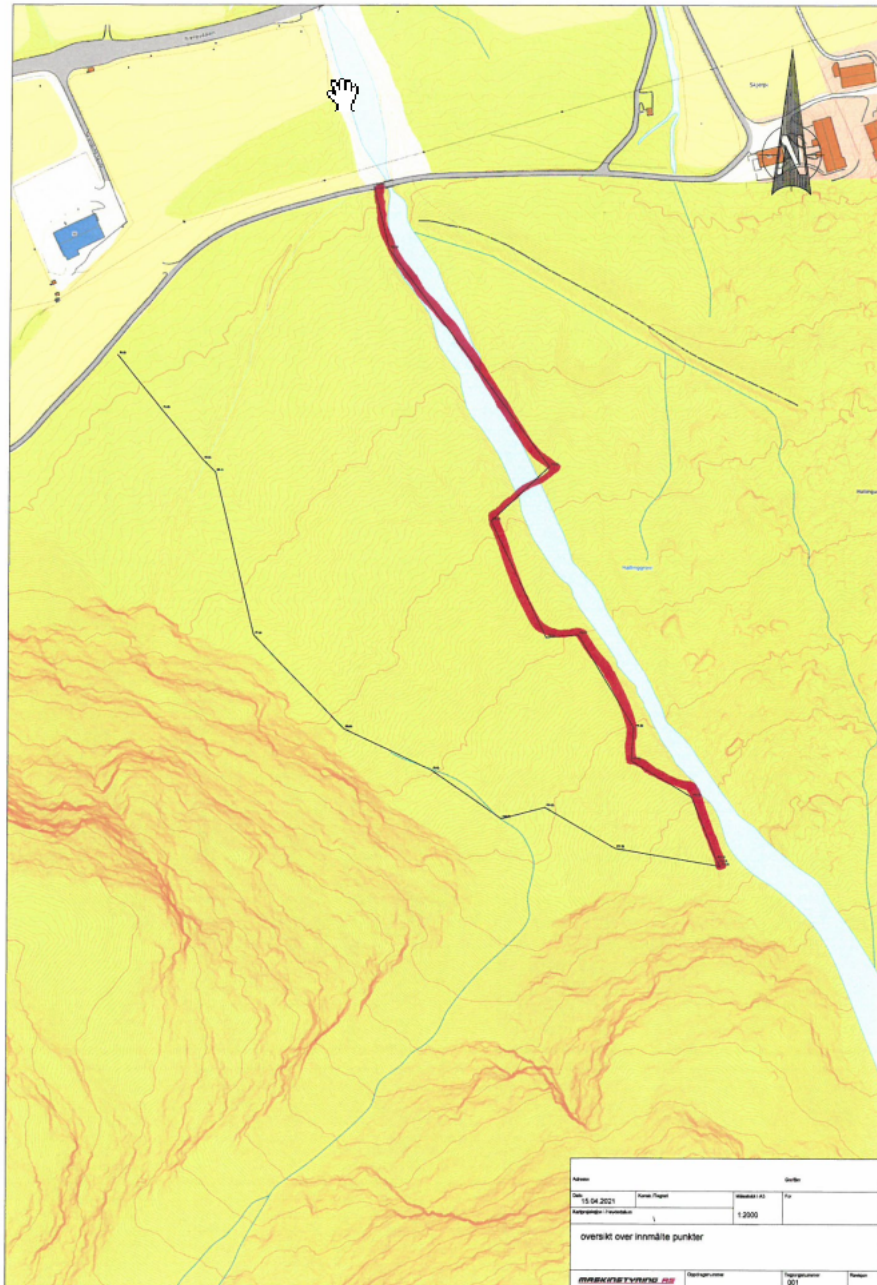
Det vart i 2010 bygd ein ledevoll for å sikre busetnaden på Skjerpi mot flaumskred. Eit større flaumskred i 2020 førte til at Hallinggrovi endra løp, slik at ledevollen ikkje lenger fangar opp alt vatnet i flaumperiodar (figur 2). I periodar med mykje nedbør blir det no overfløyming i og ved busetnaden på Skjerpi.

Figur 2. Ledevoll bygd etter skredhending i Hallinggrovi i 2010 for å sikre busetnaden på Skjerpi mot flaumskred (blå pil). Raude piler angir vanlegaste overløp av skredmassar frå Hallinggrovi. Etter flaumskredet i 2020 fylgjer vatn frå Hallinggrovi pila lengst aust.

For å hindre at flaum gjer skade på busetnad og innmark på Skjerpi ynskjer kommunen å søke om eit større arbeid med flaumsikring av elva i overkant av det nye elveløpet. Dette arbeidet vil ikkje kunne gjennomførast før til hausten. For å redusere faren for skade på bygningar under vårflaumen i år, søker Aurland kommune no om eit mindre tiltak med justering av elvefaret for å leie flaumvatnet tilbake i elveløpet. Det skal beltast opp med gravemaskin langs traseen merka av i kartet i figur 3, og flyttast masser i elva slik at vatnet blir ført tilbake til hovudløpet i elva. Arbeidet er vurdert å ta rundt 14 dagar. Oppstart er avhengig av vêrtilhøve, men kommunen har ei målsetting om å få dette gjennomført innan 1. juni.

Figur 3. Tilkommstrase for graving i elvefaret i Hallinggrovi.

Dokument som bakgrunn for saka:

- E-postutveksling med søknad frå Aurland kommune 21.-22. april 2021
- Hallinggrovi, Skjerping. Vurdering av tiltak for å redusere skred og flomfare, NGI-rapport, 13.10.2020.

Søknaden vert vurdert etter:

- Forskrift om vern av Nærøyfjorden landskapsvernområde av 08.11.2002

- Naturmangfaldlova av 19.06.2009
- Forvaltningsplan for Vestnorsk fjordlandskap delområde Nærøyfjorden, rapport nr. 1 - 2008

Lovgrunnlaget

Formålet i Nærøyfjorden landskapsvernområde er definert i verneforskrifta § 2: «Føremålet med Nærøyfjorden landskapsvernområde er å ta vare på eit vakkert og eigenarta natur- og kulturlandskap frå fjord til fjell i eit storfelt isbreutforma landskap med eit mangfald av plante- og dyreliv og der eit kulturlandskap med slåtteteigar, beitelandskap, stølsområde, gardsbruk og kulturminne, skapt gjennom aktiv landbruks-drift, utgjer ein vesentleg del av landskapets karakter»

Området er verna mot «...sprenging, masseuttak, utfylling, planering og lagring av masse, lausbryting og fjerning av stein og mineral...» jf. § 3 pkt. 1.1. a). Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til «ras- og flaumsikring av busetnad og innmark».

Det er forbod mot motorferdsel på land og i vatn/vassdrag. Dette tiltaket fell ikkje inn under dei spesielle dispensasjonsreglane, og må derfor handsamast etter naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd, fyrste alternativ; «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre inntak frå et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Det må vurderast om vilkåra for å gje dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48 er oppfylt, og om det kan gjevast dispensasjon til tiltaket.

Etter naturmangfaldlova (nml) § 7 skal prinsippa i §§ 8 – 12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Å få Hallinggrovi tilbake i sitt opphavlege løp er viktig for å hindre flaum og skade på busetnad og innmark på Skjerpi. Flaumsikring er noko verneforskrifta opnar opp for at ein kan gje løyve til, men bruk av gravemaskin til dette formålet må handsamast etter naturmangfaldlova § 48.

Det blir søkt om å køyre opp med gravemaskin i ein trase langs, og delvis i, elvefaret. Dette blir av søker vurdert som den traseen som vil gje minst inngrep i landskapet. I følgje søker krev denne traseen «minimalt med hogging av skog, går langs kanten av grovi og etterlet seg minimalt med synleg spor i landskapet, ettersom dette er i stadig bevegelse avhengig av flaumvatn som strøymer ned.»

Både køyringa langs elva og inngrepet med graving i elvefaret vil vere lite synleg i terrenget etter at det er gjennomført, og gje liten påverknad på landskapet. Det er ikkje registrert nokon trua artar eller naturtypar i området (Naturbase 22.04.2021), og tiltaket er ikkje forventa å føre til skade på naturmangfaldet i verneområdet. Nærøydalselva er eit nasjonalt laksevassdrag rett utanfor verneområdet, nedstraums Hallinggrovi. Rogn og yngel ligg i grusen på denne tida. Køyring og graving i Hallinggrovi må difor gjerast så skånsamt som

mogleg for å unngå at finstoff vert rota opp og ført vidare nedover elva. I for store mengder kan finstoff tette til grytegroper og gje skade på rong og yngel.

Hallinggrovi ligg i verdsarvområdet Vestnorsk fjordlandskap – delområde Nærøyfjorden. Dei aktive geologiske prosessane i området er ein viktig del av innskrivingsgrunnlaget. I utgangspunktet er flaum ein viktig naturleg prosess i forming av landskapet, men når det kan føre til skade på bygningar og innmark må desse omsyna også vektleggjast. Tiltaket vil ikkje gje store endringar i landskapet, og det vil vere med å sikre innmarka og dermed ta vare på kulturlandskapet i Nærøydalen, som også er ein viktig verneverdi. Tiltaket er ikkje forventa å auka belastning på naturmangfaldet vesentleg, jf. naturmangfaldlova § 10. Kunnskapsgrunnlaget jf. nml. § 8 er vurdert som godt i denne saka, og føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er difor ikkje tillagt vekt i saka.

Tiltaka som vert utført skal avgrensast til det som er naudsynt for å unngå store skadar ved neste flaum, og arbeidet skal gjerast mest mogleg skånsamt for naturen. Ettersom det er store og tunge massar som skal flyttast på er det naudsynt å bruke gravemaskin for å gjennomføre arbeidet. Arbeidsmetoden vert vurdert som miljøforsvarleg til dette føremålet jf. naturmangfaldlova § 12. Bruk av gravemaskin i elveløpet kan gje ein risiko for naturmiljøet ved eventuell lekkasje av drivstoff. Tiltakshavar skal bera kostnadane med å hindre skade på naturmiljøet medan arbeidet pågår, jf. naturmangfaldlova § 11.

Konklusjon

Tiltaket med flytting av masse i elvefaret vil i liten grad føra til endring av landskapets art eller karakter, og det kan vera med og førebyggje at vårflaumen øydelegg hus og innmark. På bakgrunn av vurderingar etter naturmangfaldlova §§ 8 til 12 og verneforskrifta, meiner forvaltar tiltaket ikkje er i strid med verneformålet eller fører til nemneverdig skade på verneverdiane. Forvaltar meiner det kan gjevast dispensasjon frå verneforskrifta til tiltaka slik det kjem fram i innstillinga, med heimel i § 3, punkt 1.3 g) og naturmangfaldlova § 48.